

ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ว่าด้วยการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาล
ในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้การเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในเขตพื้นที่โครงการตามประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หากเป็นการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามประเภท ชนิด และจำนวนตามที่ได้รับอนุญาตและเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน” หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗

“ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้” หมายความว่า ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดขึ้นใหม่ทดแทนได้ตามประเภท ชนิด และฤดูกาลของแต่ละพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ในบัญชีข้อมูลประเภทและชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลท้ายประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๔ ในแต่ละปีให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติปิดประกาศรายชื่อหมู่บ้าน พื้นที่ในโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ พืช เห็ด สัตว์ สมุนไพร และแมลง ชนิดของทรัพยากรธรรมชาติตามประเภทนั้น และฤดูกาล ช่วงระยะเวลาของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ เพื่อเก็บหาหรือใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนทำประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ที่ทำการเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล และที่ทำการกำนันหรือ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในพื้นที่โดยรอบ อุทยานแห่งชาติทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๕ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในอุทยานแห่งชาติเพื่อเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในแต่ละเขตพื้นที่ โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เรื่อง โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๖ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ ทดแทนได้ในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายในอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ภายใน พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตตามโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและห้ามออกนอก พื้นที่ที่ได้รับอนุญาต

(๒) เก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้เฉพาะ ตามประเภท ชนิด จำนวน ปริมาณ และฤดูกาลหรือช่วงระยะเวลาด้วยตนเอง และจะให้บุคคลอื่น ที่มีใช้บุคคลในครัวเรือนเก็บหาหรือใช้ประโยชน์แทนมิได้

(๓) การเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้จะต้อง เป็นไปเพื่อบริโภคหรือใช้สอยภายในครัวเรือน หากเก็บหาเพื่อการค้าขายห้ามใช้ยานพาหนะหรือ สัตว์พาหนะในการขนส่ง เว้นแต่ชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกำหนดจำนวน

ปริมาณ ที่สามารถใชยานพาหนะหรือสัตว์พาหนะในการขนส่งได้ การเก็บหาที่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการเก็บหาเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ

(๔) ไม่เก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีลักษณะต้องห้ามเพื่อการสงวนหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาตินั้น หรือเป็นทรัพยากรธรรมชาติควบคุมหรือทรัพยากรธรรมชาติที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ห้ามเก็บตามประกาศ แต่ละท้องที่ในจังหวัดนั้น

(๕) ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ดำเนินโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และโดยรอบโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งร่วมฟื้นฟูสภาพพื้นที่ให้คงความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

(๖) ไม่บุกรุก แผ้วถาง หรือขยายพื้นที่เก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้เพิ่มเติมจากที่ได้รับอนุญาต

(๗) ห้ามเคลื่อนย้าย หรือทำลายหลักเขต ป้ายแนวเขต หรือเครื่องหมายแสดงแนวเขตโครงการ ในกรณีหลักเขต ป้ายแนวเขต หรือเครื่องหมายแสดงแนวเขตชำรุดหรือสูญหาย ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยเร็ว

(๘) ดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ข้อ ๗ ในกรณีที่ผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านตามประกาศของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติตามข้อ ๔ พบเห็นว่ามีผู้เก็บหาทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ ไม่เป็นไปตามข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนข้อกำหนดในการเก็บหาทรัพยากรธรรมชาติ เกี่ยวกับพื้นที่ ประเภท ชนิด จำนวน ปริมาณ ฤดูกาล หรือช่วงระยะเวลาการเก็บหาทรัพยากรธรรมชาติที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติประกาศกำหนด หรือผู้เก็บหาทรัพยากรธรรมชาติมิใช่ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในเขตพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ให้ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ หากปกปิดหรือละเลยไม่รายงานให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทราบ ถือว่าไม่เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๘ ผู้ที่ได้รับอนุญาตคนใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามข้อ ๖ หรือข้อ ๗ เป็นครั้งแรก ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติมีหนังสือตักเตือน หากเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ประการหนึ่งประการใดตามข้อ ๖ หรือข้อ ๗ ซ้ำ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติมีคำสั่งมิให้ผู้นั้นเข้ามาในอุทยานแห่งชาติเพื่อเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นระยะเวลาหกเดือน

การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหากเป็นกรณีร้ายแรง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะออกคำสั่งเพิกถอนสิทธิเก็บหาหรือใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนของผู้นั้นได้

ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้ผู้นั้นและผู้แทนหมู่บ้านทราบ

การเพิกถอนสิทธิการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามวรรคสองเป็นเรื่องเฉพาะตัว ไม่มีผลกระทบต่อสิทธิต่อการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของบุคคลอื่นในครอบครัวหรือครัวเรือนของตน

ข้อ ๙ ผู้ที่ได้รับอนุญาตคนใดเข้าไปเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุขตามระเบียบนี้ และได้กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ (๒) (๓) และ (๗) ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามระเบียบนี้ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

อรรถพล เจริญชันษา

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช